

Agendapunt : 08.
Voorstelnummer : 03-015
Raadsvergadering : 10 maart 2016
Naam opsteller : Ton van Rhijn
Informatie op te vragen bij : Ton van Rhijn
Portefeuillehouder(s) : P.van Huissteden
Zaaknummer : BB 15.00715
Registratienummer : RAAD150130

Onderwerp: Vaststellen Beleidsplan Wegen 2016-2020

Aan de raad,

Beslispunt:	– Het Beleidsplan Wegen 2016-2020 vast te stellen. – De wegen in de centrumgebieden te onderhouden op kwaliteitsniveau hoog (R+) – Het hoofd- en recreatieve fietspadennetwerk te onderhouden op kwaliteitsniveau hoog (R+) – De overige wegen en fietspaden te onderhouden op kwaliteitsniveau basis (R).
--------------------	--

1. Waar gaat dit voorstel over?

Dit voorstel gaat over hoe in de komende periode 2016 tot en met 2020 de openbare verharding in de gemeente Bergen onderhouden kan worden (beleidsplan Wegen 2016-2020).

Het beleidsplan is een vervolg en een actualisatie op het huidige beleidsplan 2006-2010.

Beleidsplan Wegen toe aan actualisatie.

In 2007 heeft de gemeente Bergen besloten om het wegenareaal te onderhouden op basisniveau (R). Dit betekent dat het onderhoud op het wegenareaal plaatsvindt op een standaardniveau en getoetst aan de hand van de landelijke methodiek van het CROW. In de praktijk is er in de afgelopen jaren door de verschillende colleges echter voor gekozen om de centrumgebieden op een hoger niveau in te richten en te onderhouden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de omgeving Ruïnekerk, de C.F. Zeiler Boulevard en de Breelaan. Tevens gaat het Fietsbeleidsplan van de gemeente uit van een onderhoudsniveau van R+ voor het hoofd- en recreatieve fietsnetwerk.

Om de kwaliteit van het wegenbestand vast te stellen vindt elke 2 jaar een weginspectie plaats. De laatste inspectie is in 2015 uitgevoerd, waarbij uit analyse van de resultaten is gebleken dat de onderhoudstoestand van de wegen in de gemeente Bergen is verbeterd in de afgelopen jaren. 10% van ons wegen bestand is nog onvoldoende. 7% is matig en 83% is goed of zeer goed. In de afgelopen jaren zijn de CROW kwalificaties onvoldoende en achterstallig samengevoegd tot één kwalificatie onvoldoende. Om doelmatig te werken is het niet wenselijk om in het geheel geen wegen te hebben die onvoldoende scoren. De CROW norm voor onvoldoende is 4 tot 9%. In de afgelopen periode is er op gestuurd dat vooral de onvoldoende zijnde asfaltwegen zijn verbeterd. Hierdoor is kapitaalvernietiging voorkomen omdat slechte asfaltwegen zeer snel verder achteruit gaan. In de komende jaren zal de focus dus meer op de elementverharding komen te liggen.

Gezien diverse ontwikkelingen is het nu tijd voor een actualisatie van het beleid.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij “ja” zegt?

Als de raad akkoord gaat met het beleidsplan, wordt het huidige informele beleid geformaliseerd en zal de onderhoudstoestand van de wegen langzaam blijven toenemen. De wegen die op dit moment gekwalificeerd zijn als onvoldoende worden verbeterd. Het algemene kwaliteitsniveau zal daarmee voldoen aan de CROW norm basis (R). De beeldkwaliteit in de centrumgebieden zal een verzorgde en duurzame uitstraling krijgen of behouden op het CROW niveau hoog (R+).

Ook het hoofd- en recreatieve fietspadennetwerk wordt onderhouden op het niveau R+ zoals in het Fietsbeleidsplan van de gemeente is aangegeven.

Door herinrichting alleen uit te voeren gelijktijdig met rioolwerkzaamheden (Gemeentelijk Rioleringsplan) of technisch noodzakelijke rehabilitatie van de weg wordt kosteneffectief gewerkt.

In feite gaat de gemeente op dezelfde wijze door met de uitvoering van reconstructieplannen (rehabilitatie) in combinatie en zo nodig met rioleringswerkzaamheden en herinrichtingsplannen. Het jaarlijks klein onderhoud wordt eveneens gecontinueerd.

Het resultaat hiervan is op termijn minder wegen met de kwalificatie onvoldoende, betere inrichting van de wijken en een fraaier aanzien in de oude kernen van de diverse dorpen.

De verwachting is dat in de looptijd van dit beleidsplan het percentage onvoldoende binnen de norm van het CROW (4-9%) zal komen te liggen. In 2020 kan het effect en het resultaat van het beleid vastgesteld worden.

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?*

Dit voorstel vervangt het vorige beleidsplan Wegen.

De huidige gemeenteraad geeft een hoge prioriteit aan:

- A. De bewoners meer te betrekken bij de inrichtings- en reconstructieplannen door bijvoorbeeld het samenstellen van klankbordgroepen.
- B. Duurzaamheid. Bijvoorbeeld in de keuze van de toe te passen materialen en methode van uitvoeren.
- C. Verbeteren van de leefomgeving.

Bovengenoemde zaken kunnen kostenverhogend werken en kan effect hebben op de onderhoudsbegroting.

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid:
- ☐ opiniërend:
- ☒ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☒ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

4. **Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?**

De gemeente heeft een onderhoudsplicht voor de openbare ruimte. Een groot deel van de openbare ruimte bestaat uit diverse verhardingsoorten. Het onderhoudsniveau is van belang voor de verkeersveiligheid, voor het comfort van de gebruiker en belangrijk om afbraak van het areaal en daardoor kapitaalsvernietiging te voorkomen.

Regionale samenwerking

- ☐ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- ☐ is onderwerp van onderzoek met gemeenten:
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☒ komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Het gemeentebestuur van Bergen heeft haar eigen beleid ten aanzien van het beheer en onderhoud van het openbaar gebied in de gemeente.

Burgerparticipatie: .

Externe communicatie: n.v.t.

Extern overleg gevoerd met:

5. **Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?**

In het Beleidsplan Wegen 2016-2020 is omschreven welke keuzes gemaakt kunnen worden ten aanzien van het beheer en onderhoud van de openbare verharding in de gemeente. Als alternatief zou de raad kunnen kiezen het gehele wegenareaal op een hoger niveau te onderhouden of om de centrumgebieden op een lager niveau te onderhouden. Dit laatste zou echter geen recht doen aan de wens de centra toeristisch aantrekkelijk te houden. De financiële consequenties van een alternatieve beslissing zijn in onderstaande tabel af te lezen.

6. **Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?**

Het beleidsplan heeft betrekking over een periode van 2016 tot 2020. Eén keer in de twee jaar worden de verhardingen geïnspecteerd. De resultaten van de inspectie worden in het gemeentelijk wegbeheersysteem verwerkt en geven de kwaliteit van de verhardingen van dat moment aan. De uitkomsten worden gebruikt voor het opstellen van de meerjarenraming.

7. **Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?**

Met dit voorstel zijn geen extra middelen gemoeid.

De onderstaande exploitatie en investeringskosten kunnen gedekt worden uit de huidige begroting en meerjaren investeringsplanning.

Exploitatie	1.170.000
• Onderhoud	950.000
• Bermonderhoud	130.000
• Onderhoud Kunstwerken	20.000
• Waterschapsbelasting	70.000
Rehabilitatie*	3.200.000
Totaal in €	4.370.000

*) Rehabilitatie wordt over 25 jaar afgeschreven.

Gebieden	Areaal m2	%	Basiskwaliteit	Sober (- 12%)	Hoog (+15%)	geadviseerd
Centrum *	381.110	20%	760.000	668.800	874.000	874.000
Woonstraten	1.291.268	70%	3.059.000	2.691.920	3.517.850	3.059.000
Buitengebied	198.039	10%	437.000	384.560	502.550	437.000
Jaarlijks benodigd in €			4.256.000	3.745.280	4.894.400	4.370.000

*) De Centrumgebieden worden momenteel al deels op een hoger niveau onderhouden (zie ook paragraaf 3.2). Hiermee is rekening gehouden bij het bepalen van het betreffende bedrag voor een hoog kwaliteitsniveau

Doorzicht naar de periode na 2020

In de komende jaren is nog een groot deel van de kapitaalsinvesteringen nodig om lopende projecten zoals plan Oost, Kruidenbuurt, Oranjobuurt en Bergen Noord te dekken en tevens de als onvoldoende geclassificeerde wegen te verbeteren. De verwachting is dat hierna het aantal kapitaalsinvesteringen zal afnemen.

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dat?

In het kader van Duurzaam Veilig is mogelijk om subsidie te krijgen van de provincie, indien bij herinrichtingsplannen rekening gehouden wordt met een duurzame en veilige inrichting van de weg met betrekking tot het fietsverkeer.

Risico's

- ☐ Open-einde regelingen:
- ☐ Garantieverplichtingen:
- ☒ risico's gemeentelijke eigendommen: Als het gemeentebestuur akkoord gaat met het Beleidsplan Wegen, worden de openbare wegen in goede staat gebracht en gehouden. De gemeente voorkomt hiermee het risico dat zij aansprakelijk gesteld wordt door de weggebruiker bij ongevallen veroorzaakt door achterstallig onderhoud aan de verhardingen.
- ☐ Overige risico's:
- ☒ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris): R 378. In afwachting van de motie "Blij met de Bij" loopt er een onderzoek naar een alternatieve manier van onkruidbestrijding. Dit omdat chemische onkruidbestrijding op verhardingen vanaf 1 januari 2016 niet meer is toegestaan. Alternatieve wijze van onkruidbestrijding is naar verwachting duurder.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

In het coalitieakkoord 2014 – 2018 'De gemeente zijn wij samen' wordt drie uitgangspunten benoemd die een duidelijke relatie hebben met het onderhoud van wegen:

- A. Veiligheid en leefbaarheid: Een veilige leefomgeving met voldoende voorzieningen; dat betekent dat de wegen liggen op plaatsen waar nodig (om van A naar B te komen) en dat deze veilig moeten zijn.
- B. Verbeteren openbare ruimte: Kiezen voor kwaliteit en innovatie; kiezen voor kwaliteit impliceert dat niet wordt gekozen voor de goedkoopste oplossing, maar dat liever wordt geïnvesteerd in betere materialen en een verzorgde uitstraling.
- C. Duurzaamheid: Een duurzame toekomst: een goed beheer en onderhoud (rentmeesterschap) is bij uitstek een duurzame taak.

Bijlagen:

- 1. Raadsbesluit.**
- 2. Beleidsplan Wegen 2016-2020.**

Bergen, 27 oktober 2015

College van Bergen

M.J. Pothast
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester